

Vastaus Juha Malmin ja usean muun (21) valtuutetun valtuustoaloitteeseen kuntalaisten osallisuusmahdollisuuksien parantamisesta

VD/1962/00.02.00.03/2014
KN/IL/HO/LL

Valtuutettu Juha Malmi ja 21 muuta valtuutettua ovat jättäneet seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen aloitteen:

”Vantaa on kehittänyt vantaalaisten osallisuus- ja vaikutusmahdollisuuksia kiitettävällä tavalla. Asukkaille on järjestetty yhä enemmän asukasilloja ja tiedotustilaisuuksia. Asukkaat on myös otettu mukaan kehittämään kaupungin toimintoja. Vantaa-kanava tarjoaa vantaalaisille kaupunginvaltuuston kokoukset suorina lähetyksinä ja kanavalla käsitellään mielenkiintoisia Vantaata koskevia asioita. Kehitystyötä on hyvä jatkaa.

Kuntalaisten osallisuuden ja vuorovaikutuksen lisäämiseksi esitän, että kaupunginvaltuuston kokouksissa kuntalaiset voisivat esittää sekä johtaville virkamiehille että poliittisille puolueille kysymyksiä. Tämän voisi toteuttaa siten, että kuntalaisilla olisi mahdollisuus lähettää viimeistään viikkoa ennen kokousta kirjallisesti kysymyksiä, joista muutamia valittaisiin vastattavaksi. Vastattavat kysymykset valitsisi riippumaton elin ja ne annettaisiin etukäteen tiedoksi ja valmisteltavaksi vastaajille.

Tämän valtuustoaloitteen toteuttamisella vahvistettaisiin kuntalaisten suoria osallistumis- ja vuorovaikutusmahdollisuuksia ja yleistä kiinnostusta politiikkaan.”

Kaupunginvaltuusto 3.3.2014 § 21

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää se kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginkanslia ja kuntalaispalvelut toteaa vastauksena aloitteeseen seuraavaa:

Aloitteessaan valtuutettu Malmi esittää, että kaupunginvaltuuston kokouksien yhteydessä järjestettäisiin kuntalaisten kyselyvartti, jonka aikana kuntalaiset voisivat esittää sekä johtaville virkamiehille että poliittisille puolueille kysymyksiä.

Kuntalaisen vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen on edellytys vahvan yhteisöllisyyden saavuttamiseksi ja tärkeää demokratian toteutumiseksi. Vantaan kaupungin strategian yhtenä kolmesta pääarvosta on yhteisöllisyys, ”Yhteisöllisyys on osallisuutta ja aktiivisuutta sekä vastuullisuutta yhteisten tavoitteiden saavuttamisessa. Vantaalainen yhteisöllisyys on yhteishengen luomista sekä kumppanuutta yritysten ja kuntalaisten kanssa.” Lisäksi kaupungin toiminnassa painostetaan läpinäkyvyyttä. Strategian linjauksia noudatetaan kaikessa kaupungin toiminnassa ja kehittämisessä.

Uusi lähidemokratiamalli

Vantaan lähidemokratiamalli tullaan uudistamaan vuoteen 2015 mennessä. Uusi kuntalakiluonnos sisältää alueelliselle toimielimelle osoitettuja tehtäviä, joita sovelletaan myös alueraatiin. Alueraadin tehtävänä on vaikuttaa kunnan päätöksentekoon sekä kehittää kunnan osa-aluetta sekä antaa lausunto kuntastrategian sekä talousarvion ja -suunnitelman valmistelussa sekä asioissa, joiden ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus kunnan asukkaiden ja palvelun käyttäjien elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin (Hallituksen esitys eduskunnalle kuntalaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi, 37 §).

Uudessa mallissa alueraadit korvaavat aluetoimikunnat ja kuka tahansa saa osallistua alueraatien toimintaan, tuoda mielipiteensä esiin ja saada kysymykseensä vastaus. Alueraadeissa käsitellään ajankohtaisia asioita ja raadit luovat foorumeita, missä vantaalaiset, asiantuntijat ja päättäjät voivat keskustella suoraan. Uusi malli antaa asukkaille mahdollisuuden osallistumiseen ja suoraan vaikuttamiseen. Alueraadit toimivat osallisuustyökaluina kaupungin valmistelussa ja päätöksenteossa. Toimialojen kanssa käydään läpi vuoden aikana alueilla tapahtuvat merkittävät suunnitelmat, joiden pohjalta tehdään alueelliset vuosisuunnitelmat ja kokousaikataulut. Ne määrittelevät alueraadin

tapaamisten ajankohdat ja teemat. Toiminta on ennakoivaa, tarpeen mukaan myös joustavaa, sekä asukkaiden että toimialojen tarpeista lähtevää.

Muita osallistumis- ja vaikuttamiskanavia Vantaalla ovat asukasfoorumit ja vaikuttajapäivät, kuntalaisaloitteen tekeminen ja suora yhteydenotto viranhaltijoihin tai päättäjiin.

Asukasfoorumit ja vaikuttajapäivät

Vantaalla on vuodesta 2010 järjestetty asukasfoorumeita, tilaisuuksia joissa asukkailla on mahdollisuus keskustella ja esittää kysymyksiä suoraan kaupungin johdolle. Asukasfoorumeita järjestetään vuosittain eri puolilla Vantaata. Vuosina 2013-2014 asukasfoorumeita järjestetään yhteensä neljä (viimeisin 29.9.2014). Lisäksi Vantaalla järjestetään vuosittain lasten ja nuorten vaikuttajapäivä.

Kaikilla suuralueilla järjestetyissä alueneuvonpidoissa on kuntalaisilla ollut mahdollisuus päästä keskustelemaan alueiden asioista suoraan aluetoimikunnan ja kaupunginvaltuutettujen kanssa.

Kuntalaisaloite

Kuntalain 28 § mukaan kunnan asukkailla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita, sen toimintaa koskevissa asioissa. Yleensä kuntalaisaloitteet saapuvat sähköpostitse tai kuntalaisaloite.fi – palvelun kautta. Aloitteet ohjataan oikealle toimialalle jossa aloitteisiin valmistellaan vastus. Vuonna 2012 kuntalaisaloitteita saapui 88 kpl, ja vuonna 2013 määrä oli aavistuksen pienempi 65 kpl. Kuntalaisaloitteiden seurannasta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja valtuustolle joka vuoden maaliskuuhun mennessä. Kaupungin kotisivujen etusivulta on linkit palautteen ja kuntalaisaloitteen antamiseen.

Suora yhteydenotto viranhaltijoihin ja päättäjiin

Kunnan asukkaat voivat myös olla suoraan yhteydessä viranhaltijoihin ja päättäjiin joko kirjeitse, sähköpostitse tai puhelimitse. Vantaa.fi-sivujen kautta löytyvät yhteystiedot (sähköpostilla, puhelimella). Suurimmalla osalla kaupungin työntekijöistä ja kaikilla luottamushenkilöillä on etunimi.sukunimi@vantaa.fi -osoitteet, joiden kautta heidät tavoittaa. Luottamushenkilöiden nimet löytyvät toimielinten yhteystiedoista.

Kaupungin kotisivuille Osallistu ja vaikuta –osioon on koottu erilaisia osallistumistapoja ja linkkejä päätöksenteon seurantaan. Kuntalaisilla on mahdollisuus seurata valtuuston kokouksia ja selostustilaisuuksia. Tilaisuudet ovat avoimia kaikille; lisäksi tiedot päätöksenteosta, esityslistat ja pöytäkirjat löytyvät kotisivuilta ja ovat kaikkien luettavissa.

Vantaa-kanavan kautta asukkaat voivat helposti seurata valtuuston selostustilaisuuksia, kyselytunteja ja kokouksia reaaliajassa omilla päätelaitteillaan. Kaupungin viestintä tiedottaa aktiivisesti kaupungissa tapahtuvista ajankohtaisista asioista, kuten kuntalaissa edellytetäänkin.

Kaupunginkanslia toteaa, että nykyiset kuntalaisen vaikutuskanavat ja valmisteilla olevan uuden lähidemokratiamallin myötä tulevat uudet vuorovaikutusmahdollisuudet huomioon ottaen, kuntalaisten kyselymahdollisuutta ei ole tarpeen lisätä enää kaupunginvaltuuston kokouskäytäntöihin.

Kaupunginhallitus 20.10.2014 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa valtuutettu Juha Malmille kaupunginkanslian ja kuntalaispalveluiden esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen seuraavan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 3.11.2014 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa valtuutettu Juha Malmille kaupunginkanslian ja kuntalaispalveluiden esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja

b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Kaupunginhallitus päätti palauttaa valtuustoaloitteen takaisin valmisteluun.

Täytäntöönpano: esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Kuntalaispalveluiden johtaja Iiris Lehtonen puh. 09 839 22767 ja hallintojohtaja Hanna Ormio, puh. 09 839 22484, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi